

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

13 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte – Petru Ursache,

judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, în cauza penală în privința lui

Agrici Andrei Petru, născut la 30 noiembrie 1975, originar și locuitor r-nul Ialoveni, s. Ruseștii Noi

și

Rusu Elena Anton, născută la 09 octombrie 1974, originară și locuitoare r-nul Ialoveni, s. Ruseștii Noi.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.06.2015 - 26.02.2016;

Instanța de apel: 22.03. - 19.04.2016;

Instanța de recurs: 28.06. - 13.12.2016.

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Rezina din 26 februarie 2016:

Agrici Andrei a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 217¹ alin. (3) lit. e), f), 322 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele nu au fost săvârșite de inculpat.

Rusu Elena a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, în sumă de 12000 lei.

Prin aceeași sentință a fost încetat procesul penal intentat în privința lui Trohin Serghei în baza art. art. 217¹ alin. (3) lit. e), f), 322 alin. (1) Cod penal, în legătură cu intervenirea decesului inculpatului.

2. De către organul de urmărire penală, Agrici Andrei a fost învinuit pentru faptul că, la 04.05.2013, prin înțelegere prealabilă cu Trohin Serghei, la propunerea și inițiativa lui Rusu Elena, cu scopul de înstrăinare, a păstrat și transportat ilegal, o geantă în care se afla un borcan cu volumul de 3 litri cu castraveți marinați, în interiorul cărora se afla în total 14,36 gr. de masă vegetală uscată și mărunțită cu

miros specific de cânepă care, conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2894 din 09.05.2013 reprezintă marihuană, care face parte din categoria substanțelor narcotice, greutatea căreia conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, reprezintă cantitate mare, substanță pe care a încercat să o transmită într-un colet destinat condamnatului Rusu Ion în Penitenciarul nr. 17 Rezina, prin intermediul lui Trohin Serghei, care doar l-a transportat.

Totodată, prima instanță a constatat, *în fapt* că la 04.05.2013, Trohin Serghei, a primit de la Agrici Andrei 200 lei pentru cheltuieli de drum și o geantă, în care se afla un borcan cu volumul de 3 litri cu castraveți marinați, în interiorul cărora se afla în total 14,36 gr. de masă vegetală uscată și mărunțită cu miros specific de cânepă, depistată la momentul controlului de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, care conform raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2894 din 09.05.2013 reprezintă marihuană, care face parte din categoria substanțelor narcotice, greutatea căreia conform Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe, depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 79 din 23.01.2006, reprezintă cantitate mare.

Geanta a fost pregătită și transmisă lui Agrici Andrei de către Rusu Elena, iar el a transmis-o, respectiv, mai departe lui Trohin Serghei, care doar a transportat-o la Penitenciarul nr.17 Rezina și urma să o predea pentru condamnatul Rusu Ion, fratele lui Rusu Elena, Trohin Serghei și Agrici Andrei nu au cunoscut despre conținutul genții transmise de către Rusu Elena, deoarece nu au verificat-o, dar au aflat despre borcanul cu volumul de 3 litri cu castraveți marinați, în interiorul cărora se afla în total 14,36 gr. de masă vegetală uscată și mărunțită cu miros specific de cânepă, după ce a fost depistată la momentul controlului de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina.

3. Procurorul, a contestat cu apel sentința, solicitând casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Rusu Elena să fie recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, la 2 ani închisoare, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani, iar în baza art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii să-i fie suspendată condiționat pentru perioada probațiunii de 3 ani.

Agrici Andrei să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal, la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare, în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita funcții legate de circuitul substanțelor narcotice pe termen de 5 ani, iar în baza art. 90 Cod penal,

pedeapsa închisorii să-i fie suspendată condiționat pentru perioada probațiunii de 1 an.

Procurorul a considerat că, în cadrul cercetării judecătorești, au fost prezentate probe suficiente care să demonstreze vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor imputate, probe care pot fi puse la baza unei sentințe de condamnare și necătând la poziția de apărare pe care au ales-o inculpații, vina acestora a fost pe deplin dovedită prin probele prezentate și cercetate în instanța de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, a fost respins ca nefondat apelul cu menținerea sentinței.

La adoptarea soluției date, instanța de apel a statuat că, prima instanță în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat apreciere justă în sensul art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, stabilind cu certitudine toate aspectele de fapt și de drept, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la achitarea inculpatului Agrici Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 217¹ alin. (3) lit. e), f), 322 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele nu au fost săvârșite de inculpat și respectiv de condamnare a inculpatei Rusu Elena în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, la amendă în mărime de 500 unități convenționale, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 200 unități convenționale, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, la pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 600 unități convenționale, în sumă de 12000 lei.

Astfel, instanța de apel a conchis că, la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, Agrici Andrei urmează să fie achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 217¹ alin. (3) lit. e), f), 322 alin. (1) Cod penal, deoarece faptele nu au fost săvârșite de inculpat, iar Rusu Elena urmează să fie recunoscută vinovată în baza art. art. 217 alin. (2), 322 alin. (1) Cod penal, ori, aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor acumulate în speță și anume: declarațiile inculpatului Agrici Andrei (f.d. 222, 223, vol. I); martorilor Carpovici Veaceslav (f.d. 220, vol. I), Marchitan Mihail (f.d. 221, vol. I).

Instanța de apel a constatat că, declarațiile martorilor vizați supra, confirmă doar faptul depistării de către angajații penitenciarului a substanțelor narcotice în borcanul cu castraveți și resping argumentele apelantului, precum că, Agrici Andrei cunoștea că în castraveții din borcan se afla substanța narcotică, ori, doar inculpata Rusu Elena cunoștea despre faptul că în borcanul cu castraveți se afla substanța narcotică – marihuană, iar prin urmare doar ultima urmează să răspundă penal pentru traficul de substanțe narcotice și transmiterea lor în penitenciar.

Totodată, instanța de apel a menționat că, procurorul a pus la baza învinuirii inculpatului și a indicat ca argumente de admitere a apelului, următoarele probe: procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.05.2013 (f.d. 7, vol. I); raportul de constatare tehnico-științifică chimică nr. 2894 din 09.05.2013 (f.d. 16, 17, vol. I), însă aceste probe în opinia instanței de apel nu confirmă vinovăția lui Agrici Andrei în săvârșirea infracțiunilor imputate, deoarece nu coroborează cu restul probelor administrate în cauză.

În ce privesc declarațiile inculpatei Rusu Elena, prin care aceasta a susținut că, *nu i-a transmis fratelui său, Rusu Ion, deținut în Penitenciarul nr. 17, prin intermediul lui Agrici Andrei geanta, în care se afla un borcan cu castraveți în care au fost camuflate substanțe narcotice*, instanța de apel le-a apreciat critic, considerându-le că nu corespund adevărului și sunt date de către inculpată cu scop de apărare.

În contextul dat, instanța de apel a enunțat că, declarațiile inculpatei Rusu Elena, depuse în instanța de judecată și declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale la 25.03.2014, potrivit căreia a fost audiată în calitate de învinuită (f. d. 95, vol. I), ultima la acel moment nu a indicat că la 04.05.2013 s-a aflat în mun. Chișinău, în legătură cu efectuarea unor investigații medicale.

Această versiune Rusu Elena a înaintat-o doar în instanța de judecată și versiunea dată nu s-a confirmat în ședința de judecată prin careva probe utile, pertinente și concludente.

Între declarațiile inculpatei Rusu Elena, depuse în instanța de judecată și declarațiile depuse în cadrul urmăririi penale sunt contradicții esențiale, mai mult, declarațiile inculpatei depuse în ședința de judecată se combat și prin declarațiile depuse de inculpatul Agrici Andrei și martorii acuzării în ședința de judecată, cât și declarațiile lui Trohin Serghei, depuse în cadrul urmăririi penale (f. d. 82, vol. I) și date citirii în ședința de judecată, conform art. 368 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a menționat și faptul că, deși inculpata Rusu Elena nu-și recunoaște faptele prevăzute de art. art. 217 alin. (2), 322 alin. (1) Cod penal, ultima nu a atacat sentința cu apel, ceea ce denotă că dânsa în mod tacit a fost de acord cu faptele imputate.

Din declarațiile inculpatului Agrici Andrei rezultă că, ultimul o cunoaște bine pe Rusu Elena, deoarece au învățat împreună în aceeași școală și anume ea i-a transmis 200 lei pentru cheltuieli de drum și geanta cu produse alimentare, care era grea, avea circa 20 kg și după zgomot a înțeles că în ea se aflau și borcane, geanta era destinată pentru a fi transmisă în Penitenciarul nr. 17 Rezina condamnatului Rusu Ion, care este fratele lui Rusu Elena, astfel, declarațiile inculpatului Agrici Andrei, depuse în ședința de judecată, se confirmă și prin declarațiile inculpatului Trohin Serghei, depuse în cadrul urmăririi penale.

Din rapoartele depuse îndată după producerea incidentului de către colaboratorii Penitenciarului nr. 17 Rezina, Carpovici Veaceslav și Marchitan Mihail, (f. d. 10-11, vol. I) rezultă că, anume Trohin Serghei s-a prezentat la punctul de control și urma să transmită un colet cu produse alimentare pentru deținutul Rusu Ion.

În continuare, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a considerat că acțiunile inculpatei Rusu Elena urmează a fi încadrate în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, ori, faptul că substanțele narcotice urmau să fie transmise fratelui inculpatei Rusu Elena, condamnatului Rusu Ion, deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina nu echivalează cu calificativul circulației substanțelor narcotice în scop de înstrăinare.

Inculpata Rusu Elena, nu a avut scop de comercializare a acestor substanțe narcotice, de primire a unor bani sau bunuri în schimbul lor, dar a avut scopul de a le transmite fratelui său, condamnatului Rusu Ion, deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina, și aceste fapte se încadrează în infracțiunea prevăzută de art. art. 322 alin. (1) Cod penal - încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în

penitenciare a drogurilor, acțiune săvârșită în proporții mari.

La capitolul individualizării pedepsei, instanța de apel a conchis că, prima instanță la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu art. art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și condițiile de viață ale acestuia.

5. Procurorul, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs ordinar decizia instanței de apel, solicitând casarea acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În susținerea recursului procurorul a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, menționând că, instanța de apel contrar prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, greșit a ajuns la concluzia de achitare a inculpatului Agrici Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor imputate prin rechizitoriu precum și de încadrare a acțiunilor inculpatei Rusu Elena în baza art. 217 alin. (2) Cod penal, punând la baza deciziei doar declarațiile inculpaților, fără ca să fie luate în considerație toate probele acuzării și anume declarațiile martorilor Marchitan Mihail, Carpovici Veaceslav, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.05.2013, cu planșa ilustrativă, raportul de constatare tehnico-științifică chimică cu nr. 2894 din 09.05.2013, rapoartele supravegheților Marchitan Mihail și Carpovici Veaceslav.

Recurentul a menționat că, instanțele urmau să aprecieze critic depozițiile contradictorii ale inculpaților precum că Agrici Andrei nu cunoștea despre conținutul coletului, deoarece chiar din declarațiile ultimului se constată, că el împreună cu Trohin Serghei a avut o înțelegere cu Rusu Ion prin telefon, care se afla în penitenciar, ca să-i transmită coletul care urma să fie pregătit de Rusu Elena, pe când inculpata Rusu Elena a invocat, că niciodată nu a transmis colete prin intermediul lui Agrici Andrei și Trohin Serghei fratelui său în penitenciar.

Totodată, acuzarea consideră, că prima instanță greșit și-a poziționat soluția de achitare a lui Agrici Andrei și încetare a procesului penal în privința lui Trohin Serghei, din motiv de deces, dat fiind faptul că, persoana ce a fost organizator la săvârșirea infracțiunilor în cauză și anume Agrici Andrei, a fost achitat din motiv că faptele nu au fost săvârșite de inculpat, iar în privința persoanei ce doar a transmis coletul în penitenciar, adică Trohin Serghei, procesul penal a fost încetat din motiv de deces.

În opinia recurentului, instanța de apel eronat și-a poziționat concluzia și referitor la încadrarea acțiunilor inculpatei Rusu Elena din prevederile art. 217¹ alin (3) lit. b), f) Cod penal în cele ale art. 217 alin. (2) Cod penal, ori, în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror și a ajuns la concluzia că corect au fost încadrate acțiunile inculpatei Rusu Elena, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de condamnare, fiind înfăptuită o apreciere greșită și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Continuând această idee, procurorul a specificat că, prezintă interes modalitatea prin care prima instanță a recalificat acțiunile lui Rusu Elena, atât timp cât art. 322 Cod penal, reprezintă o normă specială în raport cu art. 217¹ alin. (3) Cod penal, ori,

transmiterea tăinuită de la control, prin orice mijloace, persoanelor deținute în penitenciare a substanțelor narcotice, este nu altceva decât un caz de înstrăinare ilegală de substanțe narcotice.

Astfel, ultima nu a păstrat asupra sa substanțele narcotice, ci cu ajutorul lui Agrici Andrei și Trohin Serghei le înstrăina pe teritoriul penitenciarului, săvârșind infracțiunea prevăzută art. 217¹ alin. (3) Cod penal.

În final, procurorul a invocat încălcarea prevederilor art. 6 din CțEDO, sub aspectul principiului egalității armelor.

6. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar și este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Potrivit cerințelor aceluiași articol, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corecte au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit constată, că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea cauzei în apel, iar erorile admise nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Recurentul critică decizia contestată, invocând, temeiul de casare prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, pe care instanța de recurs le consideră prezente și își va argumenta poziția sa în felul următor.

Conform actului de învinuire înaintat de acuzatorul de stat, fapta inculpatei Rusu Elena întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de circulație ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau analoagelor lor în scop de înstrăinare, adică, expedierea substanțelor narcotice săvârșite în scop de înstrăinare, săvârșită de trei persoane în proporții mari, prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, iar fapta inculpatului Agrici Andrei întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de circulație ilegală a substanțelor narcotice psihotrope sau analoagelor lor în scop de

înstrăinare, adică, expedierea substanțelor narcotice săvârșite în scop de înstrăinare pe teritoriul penitenciarelor în proporții mari, prevăzută de art. 217¹ alin. (3) lit. e), f) Cod penal precum și fapta ambilor inculpați întrunește elementele constitutive ale infracțiunii de încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, acțiune săvârșită în proporții mari, prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, însă prima instanță l-a achitat pe inculpatul Agrici Andrei de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor vizate și a condamnat-o pe Rusu Elena în urma încadrării juridice a acțiunilor acesteia în baza art. art. 217 alin. (2), 322 alin. (1) Cod penal, soluția primei instanțe fiind menținută și de către instanța de apel.

Instanța de apel în acest context a concluzionat că, prima instanță, corect a determinat circumstanțele de drept și de fapt, just ajungând la concluzia că inculpatul Agrici Andrei nu este vinovat de săvârșirea infracțiunilor incriminate, deoarece faptele descrise la pct. 2 din prezenta decizie nu au fost săvârșite de către acesta, iar inculpata Rusu Elena, pe lângă infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, a săvârșit anume infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (2) Cod penal, ori, în cadrul cercetării judecătorești nu s-a constatat prin probele prezentate de acuzatorul de stat, faptul păstrării de către Rusu Elena a substanțelor narcotice cu scop de înstrăinare.

La baza acestei concluzii instanța de apel a pus: declarațiile inculpaților Agrici Andrei (f.d. 222-223, vol. I), Rusu Elena (f.d. 224, vol. I), Trohin Serghei *din cadrul urmăririi penale* (f.d. 82, vol. I); martorilor Carpovici Veaceslav (f.d. 220, vol. I), Marchitan Mihail (f.d. 221, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.05.2013 (f.d. 7, vol. I); raportul de constatare tehnico-științifică chimică nr. 2894 din 09.05.2013 (f.d. 16, 17, vol. I).

La analiza probelor, instanța de apel a concluzionat că pe parcursul judecării apelului de către procuror nu au fost prezentate careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția lui Agrici Andrei de săvârșirea infracțiunilor imputate precum a indicat procurorul în apel și vinovăția lui Rusu Elena în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, dar indică la faptul că Agrici Andrei urmează a fi achitat din motiv că faptele nu au fost săvârșite de către inculpat, iar Rusu Elena recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, urmează a fi recunoscută vinovată și de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (2) Cod penal, or, faptul că substanțele narcotice urmau să fie transmise fratelui inculpatei Rusu Elena, condamnatului Rusu Ion, deținut în Penitenciarul nr. 17 Rezina, nu echivalează cu calificativul circulației substanțelor narcotice în scop de înstrăinare, dânsa nu a avut scop de comercializare a acestor substanțe narcotice, de primire a unor bani sau bunuri în schimbul lor, ci a avut scop de a le transmite fratelui său, condamnatului Rusu Ion și aceste fapte se încadrează în infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, încercarea de a transmite prin orice mijloace persoanelor deținute în penitenciare a drogurilor, acțiune săvârșită în proporții mari și nu în calificativul „*scop de înstrăinare*”.

6.1. Revenind la prevederile legale amintite supra, care nu au fost întocmai respectate de către instanța de apel la judecarea apelului declarat de procuror, Colegiul penal cu referire la capitolul reîncadrării juridice a acțiunilor inculpatei Rusu Elena relevă că, analizând hotărârile instanțelor de judecată se constată că, atât prima instanță cât și instanța de apel, în mod corect au stabilit apartenența inculpatei Rusu Elena a substanțelor narcotice păstrate și expediate fratelui său în penitenciar,

însă în privința scopului deținerii acestor substanțe narcotice, instanța de apel prematur a conchis că: inculpata Rusu Elena nu a avut scopul de înstrăinare a acestor substanțe narcotice, având scop doar de a transmite substanțele vizate fratelui său.

Colegiul specifică că, la capitolul stabilirii prezenței sau nu a scopului înstrăinării acestor substanțe narcotice, este necesară invocarea doctrinei și a practicii judiciare, care de altfel este reflectată și în explicațiile din pct. 16 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 2 din 26.12.2011 „Cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor și a precursorilor”.

Înstrăinarea ilegală de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope ori de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale acestora reprezintă orice acțiune în urma căreia posesor al substanțelor respective devine o altă persoană (vânzare, donare, schimb, achitare a datoriei, dare cu împrumut etc.), acțiune care poate urmări atât un scop pecuniar, cât și gratuit.

Înstrăinarea ilegală de substanțe narcotice, psihotrope sau analoage ale lor se consideră infracțiune consumată în momentul primirii acestor substanțe de către o altă persoană. Scopul înstrăinării este prezent atunci când făptuitorul urmărește transmiterea plantelor sau a substanțelor vizate în posesia unei alte persoane și nu are importanță dacă, prin comiterea faptei, subiectul a urmărit realizarea unui interes material (*motivul infracțiunii*).

Despre scopul de înstrăinare pot mărturisi, în prezența unor temeiuri suficiente: procurarea, prepararea, păstrarea sau transportarea substanțelor narcotice de către o persoană care nu le consumă; numărul mare de plante care conțin substanțe narcotice sau psihotrope; amplasarea acestor substanțe în recipiente care facilitează înstrăinarea; existența unei înțelegeri cu cei care urmează să primească astfel de substanțe etc.

Pentru stabilirea prezenței scopului înstrăinării, este necesară identificarea tuturor acestor circumstanțe în ansamblu și nu doar a uneia din ele.

Raportând cele indicate la speța supusă judecării Colegiul penal lărgit consideră că instanța de apel fără a face o analiză corespunzătoare, s-a expus prematur asupra cumulului probelor prezentate de părți, fără a elucida faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, fiind astfel greșită soluția primei instanțe menținută de către instanța de apel privind lipsa scopului de înstrăinare a substanțelor narcotice în acțiunile inculpatei Rusu Elena.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente (***interpretarea corectă a modalității normative alternative prin care se înlățește acțiunea ce constituie fapta prejudiciabilă prevăzută la art. 217¹ alin. (3) lit. b), f) Cod penal, - înstrăinarea ilegală***), ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature, nemotivate.

6.2. În ce privește sentința de achitare a inculpatului Agrici Andrei de sub învinuirea înaintată de către procuror reflectată în rechizitoriu, Colegiul penal, la fel, consideră această soluție greșit menținută de către instanța de apel din următoarele considerente.

La examinarea apelului, de fapt la argumentele invocate de procuror în apel nu a fost dat un răspuns argumentat, instanța de apel doar s-a expus printr-o frază cu caracter general „*pe parcursul judecării cauzei de către acuzare nu au fost aduse*

careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția lui Agrici Andrei în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 217¹ alin. (3) lit. e), f), 322 alin. (1) Cod penal”, prin ce a încălcat prevederile art. 414 alin. (3) Cod de procedură penală.

Colegiul specifică că, instanța de apel fiind sesizată prin apel, urma să analizeze, să aprecieze și să verifice fiecare probă aparte, să dezvăluie fiecare concluzie de acceptare sau respingere a probei, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale (prin descrierea conținutului acestor probe în partea descriptivă a deciziei, cu mențiunea *aceste probe nici într-un caz nu confirmă și nu demonstrează vina inculpatului Agrici Andrei*), ignorându-se astfel și prevederile art. 314 Cod de procedură penală.

Rezumând cele menționate, Colegiul constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului Agrici Andrei, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, or, argumentele procurorului din apel și recurs își găsesc confirmare în speță, prin faptul că, instanțele de fond la baza hotărârii de achitare în privința lui Agrici Andrei au pus doar declarațiile contradictorii ale inculpaților (*Agrici Andrei nu cunoștea despre conținutul coletului, iar inculpata Rusu Elena niciodată nu a transmis colete prin intermediul lui Agrici Andrei, fratelui său Rusu Ion în penitenciar*), care urmau să fie coroborate în cumul și cu alte probe prezentate de acuzare, inclusiv, instanțele de fond la judecarea cauzei penale urmau să țină cont și de declarațiile inculpatului Agrici Andrei care a susținut că, *el împreună cu Trohin Serghei au avut o înțelegere cu condamnatul Rusu Ion prin telefon, care se afla în penitenciar, ca să-i transmită coletul care urma să fie pregătit de Rusu Elena.*

Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza și a se pronunța asupra legalității sentinței, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesuale penale.

Astfel, Colegiul constată că și-au găsit confirmare temeiurile invocate de recurent și prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, din care reiese totodată că, *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel.

În asemenea condiții, instanța de recurs conchide că, decizia instanței de apel urmează a fi casată cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru rejudecare în alt complet de judecători, în cadrul căreia urmează a fi apreciate probele fiecare în parte și toate în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții legale și corecte.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere cuvenită, să analizeze la modul convenit scopul acțiunilor inculpatei Rusu Elena, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate

inculpaților, prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților Rusu Elena și Agrici Andrei a elementelor constitutive ale infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar, declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 aprilie 2016, în cauza penală privindu-i pe *Agrici Andrei Petru* și *Rusu Elena Anton* și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac, pronunțată integral la 26 ianuarie 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma